

Jarðareformurin

— og
hansara menn.

Sambandið er vorðið so „forlipt“, at tað hevur funnið ein „akilleshæl“ hjá javnaðarmonnum fyri at vera eina um æruna.

Vit javnaðarmenn eru glaðir fyri jarðaumskipanina, glaðir yvir, at tað eydnaðist javnaðarmonnum at rykja jarðaspurningin úr teirri deyðadvalu, ið hann lá í, stírnadur, frystur at kalla í hel av tí stóru kommissionini, ið varð sett í 1907.

Vit eru fegnir við, at ein so stórir partur og meirluti av Føroya fólki eisini tykist at fagna umskipanina. At tað eydnaðist javnaðarmonnum at yvirvinna kuldan og andstøðuna í hesum flokkunum móti eini radikalarum umskipan av jarðavíðurskiftum okkara vita vit, skyldast ikki minst fólksins stóru trongd eftir hesari umskipan. Samsvarandi við fólksins sanna tarv og trongd til framburð gav javnaðarmonnum sigur í hesum máli, eins og teir vilja fáa sigur í øðrum málum sum bankamálum, deilvís einkarsølumálum og øðrum stórum málum. Hesa samsvaranina við fólkið, við framtíðina eiga javnaðarmenn fram um allar aðrar flokkar, tí javnaðarflokksins mið og mál stevna at og fevnir um lívsinteressur landsins, lívsinteressurnar hjá teirri stóru fjøldini, ið er landið, fólkið í einum heilt øðrum vektugum muni enn teir fáu einstaklingarnir, ið eru ella spæla at vera virklassin.

Tað virkar tí undarligt, so burtur øðru megin við, tá ið blaðstjóri »Dimmalættingar«, ið í síni tíð rysti á høvdið og krossaði seg yvir tilfellið radikalt, socialistiskt tiltak sum uppskot til jarðaumskipanina — ja, tað fellur heilt logið, tá ið hesin konservati — hann er víðhvert nóg opinskáradur at viðganga at vera konservativur — maður sleingir út eftir javnaðarmonnum, at teir á sinni skulu hava viljað givið jarðaumskipanaruppskotinum ein „akilleshæl“, altsó viljað skoytt nakað upp, ið vildi dripið ella forða jarðareforminum.

Tað hevði verið forvitnisligt, um tann háttvirdi blaðstjóri á »Dimm.« kundi greitt næri frá, hvar ið hesin socialistiski »akilleshælin« til jarðaumskipanina er at finna. Okkum javnaðarmonnum er ikki annað kunnugt enn, at javnaðarlingmenn sum aðrir góðir javnaðarmenn høvdu tað ógviliga strævið við at skorða á sambandsmenn sum sjálvstýrismenn fyri at fáa teir í heila takið at viðgera málið. Um hetta bera »forbeholdini« hjá sambandsins og sjálvstýrisins umboðsmennum í tí fyrstu kommissionini tey dyggastu prógv um.

Á ongum sinni og í ongum fori linaðu javnaðarmenn teirra baks fyri at fáa jarðaumskipanina fullan frama. Teir hava loyvi

at vera fegnir uttan tó at reypa sær av hesum natúrliga starvi. Sambandsmenn skulu eiga tókk fyri, at teir lótu andróðurin falla og tóku at enda undir við javnaðarmonnum. Og hóast tað má sigast at vera heldur enn ikki barnsligt, so er tað ógviliga stuttligt at siggja, at teir, nú jarðaumskipanin er vorðin lóg, eru so fjeppir í hesi lóg, at teir vilja vera einsamallir um æruna. — Kostiliga athugaligt!

Stóri æru og sóma kundu javnaðarmenn ikki droyma um, veitast skuldi teimum av stremban teirra fyri umskipan av jarðavíðurskiftum okkara.

Bruden fra Rørvik.

Karen Nielsen vann í kappingini um tann besla leikin til radio. Hon vann heiðursløn 10.000 kr. fyri »Bruden fra Rørvik«.

Tingingarfundur fyri menn.

Nú fer hetta árið at halla, og hin myrka vetrartíðin byrjar.

Í Havn er tað tíverri so, at mangir menn hava litið at takast við um veturin og særliga tey longu vetrarkvöldini. Væl er tað so, at ein partur av fólki sokir sær kunnleika í kvöldskúllum ella vitjar teir kristiligi fundirnar. Men kortini verður tíð til avlops hjá mongum, og fáar eru tær samkomur, sum hava til fundarvni spurningar úr tí dagliga lívinum, sum skuldu ligið nær fyri at samrotti um.

Fyri at bota uppá hetta saknið loyva vit undirskrivaðu okkum at bjóða monnum til fundar í vetur 14. hvønn dag í sali K. F. U. M.'s í Havn at tala um ymsar dagligar spurningar — slíkar sum fyriliggja beint nú ella kunnu koma at ligga fyri, áðrenn long tíð er umliðin. Ætlan okkara er, at ein leggur evnið fyri fundin, og síðan fær ein og hvør, sum vil, høvi til at seta fram hugsan sína.

Umframt hetta kann, um fundarfólkið ynskir tað, fáast eitt kvöld um mánaðin til fyrilestur.

Tingingarfundirnir verða hildnir annað og fjórða mánaðkvöld í hvørjum vetrarmánað. Fyrsti fundurin verður 27. sept.

Tað er ikki ætlan okkara við hesum fundum at gera øðrum samkomum fortred við at taka fólk frá teim. Vit hava tí sett fundirnar til mánaðkvöld, sum vit rokna við er tað kvöld í vikuni, sum minst er at takast við.

Vit vóna, at mangir menn megna vitja fundirnar.

Tórshavn, 19. septbr. 1937.

Johan Johansen. Johs. Nolsøe.
Chr. Clementsen.
Poul K. Mouritsen. Albert Hansen

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Nú, tá ið eggini dýrka, ræður um at fáa hosið til at verpa væl.

Tað ger
„SNØGG.“

Fæst hjá keypmonnum. En gros við
N. S. Johannessens Eftf.
Máltr. 192.

TIP-TOP HARRAKLÆDNASØLA

er verd at vitja, um tygum tørva klædir. Stórt úrval av klæðningum kom nú við „King“ frá Onglandi. Nógv sløg og litir — eisini til konfirmantar.

Fyrirpartin av oktober fáa vit hóp av yvirflekum, inpregneraðum frakkum og finum oljufrakum.

Vit hava arbeðisklæðir, skjúrtur, hógvur, hosur, rakigreiðir; eisini hava vit hitt sera tunna, hvassa rakiblaðið (0,05 mm) og mangt annað.

Málordrar sendast sum vanligt.

Góðar vørur! — Lægstu kontantu prisir!

Telf. 328.

J. O. Reinert.

Tíðindi.

Porkeri, 21. septb. 1937.

Híðani eru ring tíðindi í hesum degum. Triggjar ungar kvinnur eru deyðar í 8 dagar. Tvær aðrar eru heilt vánaligar, og onnur eru eisini sjúk. Tað er ein nýggj sjúka, sum kom higar fyri nokrum árum síðani. Hvussu hon norðanfjórðs, vita vit ikki; men í Suðuroy er hon hervilig — næstan sum ein pest, ið kemur hvørt ár um somu tíð. Av hvørjum orsaka veit eingin, og læknarnir standa maktaleysir — kunna einki gera. Teir vita einki, hvat ið gerast skal.

Vit mega krevja at fáa ein serfrøðing — specialist — at verða her í Føroyum hvørt ár í september mánað, soleingi til orsøkin til sjúkuna er funnin, og ráð fást móti henni. Hetta mál ætli eg at leggja inn á Føroya logting nú í heyst. Her má nakað gerast, so vit kunna sleppa undan hesi ræðuliga plágu, sum komin er yvir okkum. Ungar konur verða ryktar burtur frá smáum børnum — heimini verða uppløyst, menn sita eftir við einum barnaflokki við ongari mammu. Einki kann vera verri.

Ein maður híðani úr bygdini — hr. Jákup Eið, motorpassari við »Maritain« — brendist so illa í Grønlandi, at hann varð

lagdur í land í Sukkertoppen. Har hann liggur enn. Tað sigst at han er betri og skal koma heim við einum hvørjum foyroyskum skipi.

Hoytærin hevur verið vánaligur, men nú liður væl hjá teim flestu. Hópin lættari er at hoyggja nú, ið útskipt er, og hartil kemur, at dreingjarnir og kvinnur bera tað mesta hoyggði inn nú. Fyrr mátti alt standa, til mennir komu heim, tí tá var vegurin ov langur. Nú er næstan ikki sáta at siggja — alt er innkomið. Útskipting í hvørjari bygd í Føroyum má verða eitt av høvuðsmálum løgtingsins at fremja.

Higar til bygdina eru nú komin nýmótans bóndaamboð t. d. plögv og slámaskina. Tað er bóndin í Jørdum (Gjødum), ið hevur tikið dik í seg. Í heila tikið verður nóg meira dentur lagdur á at dyrka jørðina nú — aftaná útskiptingina.

Útiróður hevur eingin verið síðan á ólavsoke. Oftast er eitt slísi í hesa tíðina, innlitið heystfiskurin kemur.

Hetta er fyrsta summar í langar tíðir, ið eingi grindaboð hava hoyrst. Tað hevur verið so deydligt — man einki fara at hoyrast í heyst ella í vetur?

Hvalaveðan í Lopra hevur givið nógvar hvalir men litið lýsi. »Mangt er forborgið í náttúruni,« segði Lucas Debes.

Tey, ið ongan forsyrjgja hava, skuldu fáa tvøst sendandi — ókeyp. Nú liðin tíðir, so nú má skundast undir, ífallið okkara skulu fáa.

J. H. D.

Viðmerkingar.

„Dimmalætting.“

ið hevur roynt at flyta prógv um, hvussu ómøguligt tað socialistiska stýrið er, roynir nú miðvikudagin at seta okkara sakliga andsvar við at vísa til Norðlandanna stýrið á høvdi. Ósmæin sum altíð leggur hon okkum í munin, at Norðlandini skulu vera sjálvt páradisið. Henda hennara hjálpalessa rongjan ber lítlan vitnisburð um at eiga tilfar til at halda fram sakligt orðaskifti um socialismu ella ikki. Tað, vit søgdu, var ikki, at vit í norðanlondum vóru komnir á mál, men at hitt deilvís socialistiska stýrið í norðanlondum kundi metast við eitthvørt stýri í verðini. Norðlandini eru til tálking sum hin beststýrði parturin á jarðarklóti, Hetta sleppst ikki uttan um.

At nógv tokini eru enn at taka, t. d. ódnartakið fyri at fáa ein reinan socialistiskan meirluta, so ein ódarvaður socialistiskur politikkur kann forst út í æsir, er ein onnur sök.

Fakarbeiðararnir eru tann størsti parturin av arbeðarunum. Við sínari sterku organisasjon og dugnaskapi hevur hann dugað at tilbarst sær tey kor, hann hevur í dag. At »Dimm.« er móti fakfeløgum, undrar ongan. Tað eru vinstrumenn yvirhøvur fyri ikki at tala um konservativar. Men tá ið »Dimm.« vil gera fakmenninar til mólstøðumenn av teim ófakleru, má tað vera ein misskiljing, um tað ikki er ein bevis rongjan av verumleikanum. — Fakarbeiðararnir standa jú í felagsskapi við teir ófakleru í einum arbeðismannafelagi og stýja teirra lon- og lífskrov av øllum alvi. Men enn hava teir vunnið vinstru- og høgumótstøðuna á landi og í bý.

Í norðanlondum er ein komin longest í skilagóðum landstýri. Men á mál er langt enn. Men javnaðarmenn helma heldur ikki í, fyrr enn hitt socialistiska stýrið hevur signað út í æsir. At forða hesari sigursroynd skal annað til enn rongjan av meining og orðum og sáða ilt ímillum fakarbeiðarar og aðrar arbeðarar.

* * *

„Flokksmaður“ (Páll Nolsøe).

At »Flokksmaður« í »Krossi« var ein nýbakaður »Krossamaður«, vísti seg at vera beint!

Um hetta vitnar »Flokksmannsins« meldur á knórarum í miðvikudags »Tingakrossi« yvir okkara andsar til hansara álop á javnaðarmenn. Hann skjýtur sum óður við leysagroti. Kotabriksl og grátiróðabriksl og annað briksl fúka um oyruni á »javnaðarblaðstjóranum í suðri«, ið hann eisini leggur fyri at